

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. ректора ДВНЗ «ПДТУ»

В.М. Євченко

«_____» _____ 2022 р.

ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ЕКЗАМЕНУ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
(АНГЛІЙСЬКА, НІМЕЦЬКА, ФРАНЦУЗЬКА) НА ЗДОБУТТЯ
НАУКОВОГО СТУПЕНЯ
ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ (PhD)

зі спеціальностей:

051 Економіка,

073 Менеджмент,

075 Маркетинг,

131 Прикладна механіка,

132 Матеріалознавство,

133 Галузеве машинобудування,

136 Металургія,

141 Електроенергетика, електротехніка та

електромеханіка,

275 Транспортні технології

Дніпро
2022

Програма вступного екзамену з іноземної мови (англійська, німецька, французька) на здобуття ступеня доктора філософії / К. О. Філатова, М. Є. Сорокіна. Дніпро: ДВНЗ «ПДТУ», 2022. 13 с.

Укладачі:

К. О. Філатова, кандидат філологічних наук, доцент кафедри перекладу ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет»;

М. Є. Сорокіна, старший викладач кафедри іноземних мов ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет».

Програма вступного екзамену з іноземної мови затверджена на засіданні кафедри перекладу
Протокол № 1 від 31 серпня 2022 р.

В. о. завідувача кафедри перекладу

К. О. Філатова

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	4
1.1 Характеристика змісту програми	4
1.2 Вимоги до навичок та вмінь в мовленнєвій діяльності.....	5
1.3. Вимоги до володіння мовним матеріалом.....	7
2. Структура екзамену.....	10
3. Критерії оцінювання результатів вступних випробувань.....	10
4. Приклад екзаменаційного білета	11
5. Література.....	12

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Вступний іспит з іноземних мов (англійської, німецької, французької) на здобуття ступеня доктора філософії має на меті визначення рівня підготовки вступників з іноземної мови та подальше спрямування навчання іноземній мові в аспірантурі на підвищення рівня знань аспірантами іноземних мов і навичок активної роботи з міжнародними базами наукової інформації та з огляду на актуальність інтеграції освітньої системи України в європейський та світовий освітній простір. Програма вступного іспиту засвідчує перехід від навчання володінню іноземною мовою до її практичного застосування та використання її як засобу отримання та обміну необхідною інформацією.

1.1. ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІСТУ ПРОГРАМИ

Програма відображає конкретні характеристики володіння іноземною мовою рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти та встановлює мінімум навчального матеріалу для розвитку передбачених навичок та умінь мовленнєвої діяльності.

Практичне володіння іноземною мовою передбачає наявність високого рівня сформованості **функціональної, мовної та мовленнєвої** компетенцій.

Функціональна компетенція включає володіння іноземною мовою для академічних цілей, а саме: вміння читати наукові тексти (першоджерела), анотувати та реферувати їх; слухати та конспектувати лекції; готувати та проводити презентації та семінари.

Мовна компетенція передбачає володіння вступником орфографічними, орфоепічними, лексичними, фонетичними, граматичними та стилістичними нормами сучасної іноземної мови.

Мовленнєва компетенція охоплює рецептивні (читання та аудіювання) та продуктивні (говоріння, письмо) вміння.

Для успішного засвоєння освітньо-професійної аспірантської програми з іноземної мови вступники повинні мати базову вищу освіту в обсязі бакалаврської та магістерської програми та здібності до оволодіння знаннями, вміннями та навичками в галузі загальноєкономічних, конкретно-економічних наук та **робоче володіння** іноземною мовою.

Робоче володіння іноземною мовою означає: вміння читати та повністю розуміти іноземні тексти з побутової, країнознавчої, суспільно-політичної, економічної та фахової тематики; володіти навичками перекладу вище зазначеної тематики; володіти усним монологічним та діалогічним мовленням в межах побутової, суспільно-політичної та загальноєкономічної тематики; сприймати іноземне мовлення; реферувати та анотувати суспільно-політичну та загальноєкономічну літературу рідною та іноземною мовами; вміти вести бесіду іноземною мовою та переказувати зміст прочитаного.

1.2. ВИМОГИ ДО НАВИЧОК ТА ВМІНЬ В МОВЛЕННЄВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Складовими мовленнєвої діяльності є рецептивні та продуктивні вміння. До рецептивних умінь належать читання та аудіювання.

Читання

Вступник на навчання за освітньо-навчальною програмою на здобуття ступеню доктора філософії повинен вміти: виконувати різні види робіт з оригінальною літературою з фаху відповідно до завдань, що полягають у розумінні змісту й отриманні різноманітної інформації з оригінального джерела, що прочитано; читати й розуміти тексти загальнонаукового та професійно орієнтованого характеру; працювати з двомовним та одномовним словниками; вибрати з двомовного словника відповідні українські або іншомовні еквіваленти; давати адекватний переклад на основі розпізнавання синтаксичної структури речення; володіти всіма видами читання (вивчаючим, ознайомлювальним, переглядовим і пошуковим); читати без словника із швидкістю 500-550 друкованих знаків за хвилину (обсяг матеріалу для одноразового контролю – 900 друкованих знаків); читати за допомогою галузевого словника із швидкістю не менш, ніж 300 друкованих знаків за хвилину (обсяг матеріалу для одноразового контролю – не менш, ніж 1200-1500 друкованих знаків за одну академічну годину); робити висновки й умовиводи на основі переробки отриманої інформації.

Аудіювання

Вступник повинен розуміти аудіо записи іноземною мовою, зроблені носіями мови; розуміти носіїв мови, навіть якщо вони розмовляють із акцентом чи у швидкому темпі.

До продуктивних умінь належать говоріння та письмо.

Говоріння

Монологічне мовлення. Вступник повинен вміти представляти себе; володіти мовленнєвим етикетом повсякденного й професійного спілкування; володіти всіма видами монологічного мовлення (інформування, пояснення, уточнення тощо); проводити презентації; робити коротке непередготовлене повідомлення з тематики, визначеної екзаменатором; виступати на конференціях з доповідями та повідомленнями.

Діалогічне мовлення. Вступник повинен вміти вести бесіду, демонструючи елементи розпиту, пояснення, висловлення власної думки і т.ін; встановлювати контакти у ситуаціях повсякденного, професійного та наукового спілкування (контакти по телефону, обмін інформацією / дискусія / диспут у ході семінарів, конференцій тощо).

Письмо

Вступник повинен вміти реалізовувати на письмі комунікативні наміри: писати зрозумілі, детальні тексти на ряд знайомих тем у межах своєї сфери інтересів, узагальнюючи й оцінюючи інформацію та аргументи з певної кількості джерел; давати чіткі, детальні описи дійсних або уявних

подій чи вражень, виділяючи зв'язки між думками у вигляді чіткого зв'язного тексту і дотримуючись прийнятих умовностей відповідного жанру; писати твори з послідовно розгорнутою аргументацією, належним чином підкреслюючи значущі думки; продукувати чітке, змістовне, об'ємне писемне мовлення з належним послідовним плануванням та розбивкою на абзаци; фіксувати потрібну інформацію в ході спілкування / аудіювання.

Лексичний мінімум

Лексичний мінімум має складати не менш ніж 2500 слів і словосполучень, включаючи загальнонаукову і спеціальну лексику, що відповідає широкому профілю навчального закладу. У цей мінімум входить загальнонавчана термінологічна лексика з фаху, а також так званий потенційний словник, який має бути сформований у процесі навчання у вищому навчальному закладі і який складається з: інтернаціональних слів, подібних у галузі виразу і таких, що збігаються у галузі змісту в рідній та англійській мовах; відтворюваних похідних та складних слів, створених із знайомих морфем на основі вивчених словотворчих моделей.

Для роботи з літературою за фахом вступник також повинен знати найбільш вживані фразеологізми, скорочення і позначки, прийняті в цій літературі.

Граматичний мінімум

Для успішного володіння мовними навичками і навичками іншомовного мовлення граматичний мінімум передбачає наявність умінь: висловити думку в простому розповідному реченні (ствердження і заперечення); ставити загальні і спеціальні питання, використовуючи для цього структури як особових, так і безособових речень, у тому числі з модальними дієсловами *can, may, must*; висловлювати спонуку за допомогою спонукального способу, а також конструкції з дієсловом *let*; використовувати для опису конструкції *There is (There are)*. Ці граматичні структури мають бути відтворені вступником до аспірантури в мовленні на рівні автоматизму.

Для виразу думки в мовленні вступник повинен володіти навичками використання артиклів, створення форм множини та однини іменників, безпріменникового та пріменникового виразу граматичних стосунків, використання основи іменника в якості означення, створення ступенів порівняння прикметників і прислівників, створення порядкових числівників, форм особових присвійних займенників.

Належний рівень розвитку навичок аудіювання передбачає володіння також формами пасивного стану в *Present Indefinite*, інфінітивом у функції обставини, простою формою герундія, сполучниковими підрядними реченнями. Передбачається також оволодіння підрядними реченнями додатку, означення, обставин та умов дійсного способу.

Навчальні мовні ситуації, у яких використовується лексичний

граматичний матеріал, групуються відповідно до тематики, що вивчається, і зв'язані з темою «Спеціальність вступника» і проблемами, що висвітлені в текстах для читання.

1.3. ВИМОГИ ДО ВОЛОДІННЯ МОВНИМ МАТЕРІАЛОМ

Читання.

Для розвитку навичок і вмінь читання вступник повинен володіти: на рівні автоматизму вимовою всіх звуків іноземної мови до міри, що забезпечує можливість зрозуміти промовлений текст; паузацією на основі синтагматичного ділення речення.

Грамматичний мінімум.

Грамматичний мінімум з англійської мови передбачає знання таких тем:

1. Структура речення в англійській мові у порівнянні зі структурою речення в українській мові. Розповідне, питальне та заперечне речення. Типи питань.

2. Дієслово. Допоміжні, питальні та смислові дієслова.

3. Спосіб (дійсний, умовний, наказовий). Система часів.

4. Активний і пасивний стан. Особливості використання і перекладу пасивного стану. Узгодження часів.

5. Безособові форми дієслова. Дієприкметник, функції та способи перекладу. Інфінітив, функції та способи перекладу. Герундій, функції та способи перекладу.

6. Модальні дієслова та їх еквіваленти.

7. Умовний спосіб.

8. Функції дієслів to be, to have, to do, will, should, would. Функції дієслів із закінченням -ing, -ed.

9. Іменник. Утворення множини. Присвійний відмінок.

10. Артикль.

11. Займенник (загальні відомості). Особові, присвійні, вказівні займенники. Неозначені займенники some, any і заперечний займенник no. Кількісні займенники many, much, few. Неозначено-особовий займенник one. Три функції one. Підсилювальні і зворотні займенники

12. Прикметник. Прислівник. Ступені порівняння.

13. Числівник. Кількісні та порядкові числівники. Дріб. Читання формул, хронологічних дат, позначень часу.

14. Грамматичні особливості перекладу (артикль, іменник, прикметник, числівник, займенник, дієслово, прислівник, прийменник, сполучник). Конструкції типу the more, the better, there+by.

15. Синтаксичні особливості перекладу (багатозначність, конверсія, синонімія, неологізми, “фальшиві друзі перекладача”, британський та

американський варіанти англійської мови, термін, уживані вирази та службові слова, іншомовні запозичені, аббревіатури, умовні позначення, власні назви, англійська система мір та ваги і т.п.).

17. Жанрові особливості перекладу.

18. Найуживаніші суфікси, префікси англійської мови науково-технічної літератури та їх значення. Основні суфікси іменників, прикметників, дієслів, прислівників.

Грамаітичний мінімум з німецької мови передбачає знання таких тем:

1. Часові форми дієслова. Дієслова з віддільними та невіддільними префіксами. Дієслівне керування.

2. Пасив. Модальні дієслова з інфінітив пасив. Відмінювання іменників. Прийменники з давальним відмінком. Прийменники із знахідним відмінком.

3. Залежний інфінітив. Інфінітивні групи як члени речення. Множина іменників. Прийменники з давальним відмінком та знахідним відмінками.

4. Дієприкметник. Означення, виражене дієприкметником I і II. Дієприкметник I чи zu як означення.

5. Відокремлені дієприкметникові звороти. Прийменник з родовим відмінком. Результативний пасив.

6. Підрядні речення. Речення з підрядними означальними. Відмінювання відносних займенників.

7. Додаткові підрядні речення. Речення з підрядними причини. Введення логічних зв'язків.

8. Інфінітивні групи. Речення з підрядними мети і способу дії.

9. Речення з підрядними умовними.

10. Розділовий родовий відмінок.

11. Займенникові прислівники.

12. Звороти можливості та повинності. Конструкції haben + zu + інфінітив та sein + zu + інфінітив.

13. Парні сполучники.

14. Конструкція sich lassen + інфінітив. Сполучення знахідного відмінку з інфінітивом.

15. Вказівні займенники у функції заміни іменників.

16. Речення з підрядними часу та мети. Подвійні прийменники та прийменники з підсиленням.

17. Спосіб вираження відношення до висловлювання. Модальні дієслова, складні форми модальних дієслів.

18. Спосіб вираження зв'язку з попереднім та наступним висловлюванням. Кон'юнктив в самостійних реченнях.

19. Кон'юнктив в умовних реченнях. Допустимі речення. Модальні дієслова у значенні речення.

20. Лексичні, грамаітичні та синтаксичні особливості перекладу науково-технічної літератури

Граматичний мінімум з французької мови передбачає знання таких тем:

1. Іменник. Особливості французьких іменників. Рід. Число.
2. Прикметник. Особливості французьких прикметників. Конструкції, що замінюють прикметники. Рід. Число. Ступені порівняння. Місце прикметника-епітета.
3. Артикль. Вживання. Означений і неозначений артикль. Частковий артикль. Відсутність артикля. Деякі додаткові відомості.
4. Займенник і займенникові детермінативи. Особливості французьких займенників. Форми особових займенників. Неозначено-особовий займенники «on» та «il». Займенник у ролі додатка. Нейтральне «le». Місце двох службових займенників-додатків «en», «у». Самостійні особові займенники. Відносні займенники, форми, вживання.
5. Дієслово. Система часів та способів французького дієслова. Безособові форми дієслова. Відмінювання. Вживання допоміжних дієслів. Утворення, значення та вживання часів системи l'Indicatif. Складні часи. Узгодження часів дійсного способу. Умовний спосіб. Subjonctif. Наказовий спосіб.
6. Прислівник. Ступені порівняння. Прислівники кількості та інтенсивності, часу та місця. Місце прислівника. Погодження, заперечення, обмеження. «Ne»експлетивне.
7. Прийменник. Особливості французького прийменника. Місце в реченні.
8. Типи речень. Головні та другорядні члени речення. Порядок слів. Узгодження підмета та присудка.
9. Простеречення. Зворот «c'est ... qui», «c'est ... que». Засоби виділення членів простого речення. Сегментовані конструкції. Неповні речення. Окличне речення.
10. Пряме і непряме запитання. Загальне запитання. Запитання до одного із членів речення.
11. Складне речення. Складносурядні речення (сполучникові та безсполучникові з'єднання). Види підрядних речень. Підрядні і підметникові речення. Підрядне речення-атрибут.
12. Умовна фраза.
13. Порядок слів у підрядних реченнях.
14. Infinitif, Gérondif, Participe у підрядних реченнях.
15. Деякі особливості французької пунктуації.
16. Граматичні особливості перекладу.
17. Лексичні особливості перекладу.

Лексичний мінімум

Лексичний мінімум має складати не менш ніж 2500 слів і словосполучень, включаючи загальнонаукову і спеціальну лексику.

У цей мінімум входить загальнонавчана термінологічна лексика за фахом, а також так званий потенційний словник, який має бути сформований у процесі навчання у вищому навчальному закладі й який складається з: інтернаціональних слів, подібних за виразом і таких, що збігаються за змістом в українській та англійській мовах; відтворюваних похідних і складних слів, створених із знайомих морфем на основі вивчених словотворчих моделей.

Для роботи над літературою з фаху вступник також повинен знати найбільш уживані фразеологізми, скорочення і позначки, прийняті в цій літературі.

2. СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНУ

1. Виконання лексико-граматичного тесту, що забезпечує можливість оцінювання знання лексики та граматики іноземної мови. Час виконання – 1 год. Оцінюється – 50 балів.
2. Переклад зі словником оригінального тексту з фаху з іноземної мови на українську. Час виконання – 1 год. Оцінюється – 50 балів.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Знання кожного окремого вступника на освітньо-наукову програму підготовки доктора філософії оцінюються за сумою балів двох питань екзаменаційного білета.

Оцінка **відмінно (90-100 балів)**: виконання лексико-граматичного тесту практично без помилок, допускаються незначні неточності; правильне розуміння іншомовного тексту з фаху і його адекватний переклад.

Оцінка **добре (74-89 балів)**: виконання лексико-граматичного тесту з мінімальною кількістю помилок; розуміння іншомовного тексту з фаху і його переклад з незначними граматичними, синтаксичними, лексичними та стилістичними помилками.

Оцінка **задовільно (60-73 бали)**: виконання лексико-граматичного тесту зі значною кількістю помилок; недостатнє розуміння іншомовного тексту з фаху і його переклад зі значними граматичними, синтаксичними, лексичними та стилістичними помилками.

Оцінка **незадовільно (0-59 балів)**: виставляється у разі невиконання вимог до рівня знань, який відповідає оцінці **задовільно**: виконання лексико-граматичного тесту із суттєвою кількістю помилок; нерозуміння іншомовного тексту з фаху і його переклад зі значними граматичними, синтаксичними, лексичними та стилістичними помилками.

Оцінювання знань вступників до аспірантури за результатами вступного іспиту з іноземної мови здійснюється членами комісії на основі отриманих відповідей на питання білетів. Оцінювання відбувається за стобальною шкалою. Відповіді вступників оцінюються окремо за кожним питанням усіма членами комісії. Потім визначається сумарна оцінка за результатами усіх питань білета усіма членами комісії.

4. ПРИКЛАД ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛІТА

I. Complete the following sentences

1. We appreciate..... feedback.
a) you're   b) you   c) your   d) yours
2. There are ..... many things to do.
a) such   b) the   c) a   d) so
3. There ..... two major categories of organized research: exploratory and mission-oriented research.
a) is   b) be   c) are   d) to fee
4. The recommendation ..... on experts' conclusions.
a) were based   b) was based   c) basing   d) to base
5. Professor Green ..... our department leader from 1997 to 2000.
a) is   b) has been   c) was   d) will be
6. It was our research .....helped them improve the device.
a) when   b) so   c) that   d) and
7. If he ..... tomorrow, we will set a new appointment for him.
a) will call   b) call   c) calls   d) called
8. It may ... .soon.
a) to happen   b) will happen   c) happened   d) happen
9. Are you .....for one or two weeks?
a) staying   b) stayed   c) stay
10. They won't come, ... they?
a) won't   b) come   c) will
11. Can you tell me the way ..... ?
a) to the bank   b) is the bank   c) where is bank   d) of the bank
12. We arrived at the station, but the bus ..... earlier.
a) has left   b) had leave   c) has leave   d) had left

II Translate the text from English into Ukrainian.

Today the clock has become the world's timekeeper. The clock of our days requires little attention. Electric clocks make timekeeping more accurate and require practically no care.

Besides, the telephone tells us the time automatically and the radio informs us about the time every few hours, and it is extremely accurate time too.

With the development of atomic energy, it has become possible to measure time by means of an atomic clock. It is extremely accurate. The scientists say: "If an atomic clock had been set at the beginning of our era it would have lost or gained not more than half of a second by now."

No telephone, nor even a telegraph. You could reset your clock by direct observation of the sun or by a sundial. However, the time given by a sundial does not keep in step with the time given by a clock, as the sundial shows the time proper to the place where you live.

5. ЛІТЕРАТУРА

Англійська мова

1. Англійська мова для аспірантів та наукових співробітників: навч. посіб. / Т.І. Бондар, З. Ф. Кириченко, Д.М. Колесник та ін.; за ред. В.К. Шпака. К.: ЦУЛ, 2005. 352 с.
2. Ільченко О.М. Англійська для науковців. The Language for Science: підруч./ О.М. Ільченко [2-е вид.]. К.: Наукова думка, 2010. 288 с.
3. Кнодель Л.В. Англійська мова для магістрів: навч. посіб. для магістрів (рек. МОН України) / Л.В. Кнодель. К.: Паливода, 2008. 336 с.
4. Мартиненко А.О. Англійська граматики в таблицях: навч. посіб. / А.О. Мартиненко. К.: КНЕУ, 2006. 168 с.

Німецька мова

1. Бичко Г., Кудіна О. Українсько-німецький розмовник. К.: Освіта, 1998.
2. Басанець З.О., Бублик В.Н. Новий німецько-український та українсько-німецький словник. Київ: А.С.К. 2002.
3. Баева Г.А. Морфология современного немецкого языка в комментариях и упражнениях / Г.А. Баева, В.П. Земскова, С.Т. Нефедов. СПб: Изд-во СПбГУ, 1997. 216 с.
4. Євгененко Д.А., Білоус О.М., Гуменюк О.О., Зеленко Т. Д. Практична граматики німецької мови. Вінниця, 2004.
5. Крылова Н.И. Деловой немецкий язык. Коммерция: учеб.пособ. / Н. И. Крылова. М.: Знание, 1992. 154 с.
6. Лебедев В.В. Знакомьтесь: Германия: учеб.пособ. / В. В. Лебедев. М.: Высшая школа, 1998. 287 с.
7. Самсонова А.З. Посібник з граматики французької мови./ А.З.Самсонова. Київ, 2006.
8. Schmitt D. Lehr-und Ubungsbuch der deutschen Grammatik. – Kiew: Metodika, 2002.
9. Em Neu - Ubungsgrammatik. Max Hueber Verlag, 2000.
10. Duden Grammatik der deutschen Gegenwartssprache/ hrsg. u. bearb. Von Gunther Drosdowski in Zusammenarbeit mit Peter Eisenberg..[Autoren: Peter Eisenberg...].
11. Aufderstraße H. Delfin: Lehrwerk für Deutschals Fremdsprache / Aufderstraße H., Müller J., Storz T. – Ismaning.: Huber Verlag, 2001.

Французька мова

1. Курс французької мови: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. 3-тє авторське видання, виправлене. К., 2007. 383 с.
2. Лисенко О.М. Посібник з граматики французької мови: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. К., 2008. 232 с.
3. Sylvie Poisson-Quinton, Michele Maheo - le Coadic, Anne Vergne – Sirieys FESTIVAL 1: Methode de francais. France, 2009. 159 p.
4. Sylvie Poisson- Quinton, Michele Maheo - le Coadic, Anne Vergne – Sirieys FESTIVAL 2: Methode de francais. Italie, 2009. 175 p.

Інформаційні ресурси

1. Merriam-Webster Online: Dictionary and Thesaurus [Електронний ресурс] /Dictionary/Режим доступу:<http://www.merriam-webster.com/>
2. Instant Grammar Checker [Електронний ресурс] /Grammarly/Режим доступу:[http://www.grammarly.com/?q=grammar&utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=Search%20\\$.10%20-%20\\$.20%20CPC%20-%20Poor&utm_content=28014502086&utm_term=online%20grammer&matchtype=b&placement=&network=g&gclid=CLP4-ov4gL4CFUmWtAod_AMAaQ](http://www.grammarly.com/?q=grammar&utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=Search%20$.10%20-%20$.20%20CPC%20-%20Poor&utm_content=28014502086&utm_term=online%20grammer&matchtype=b&placement=&network=g&gclid=CLP4-ov4gL4CFUmWtAod_AMAaQ)
3. English Page [Електронний ресурс] /Online English Grammar Book/Режим доступу:<http://www.englishpage.com/grammar/>
4. English Tests: TestyourEnglish [Електронний ресурс] / TestyourEnglish/Режим доступу:<http://www.ego4u.com/en/cram-up/tests>
5. Мультитран [Електронний ресурс] /Електронний словник онлайн /Режим доступу: <http://www.multitran.ru/c/m.exe?a=1&SHL=>

